

2007-06-05

Svenskt Näringslivs sammanfattning

Utredningen om ett samordnat insolvensförfarande

Regeringen har beslutat om direktiv till den utredare som skall föreslå en effektivare reglering för företag i ekonomisk kris, ett system för skuldnedsättning för företagare samt hur man bäst avskaffar förbudet mot att i konkurs återvinna skatter och avgifter. Ett övergripande syfte med utredningen är att göra insolvenslagstiftningen mer inriktad på att främja entreprenörskap, företagande, sysselsättning och tillväxt samt att motverka sociala problem och utanförskap på grund av överskuldssättning. Utredare är advokaten och riksdagsmannen Jan Ertsborn. Utredningen skall vara klar senast den 15 september 2008.

Ett samordnat förfarande

En av utredarens uppgifter är att *överväga hur förfarandet för företagsrekonstruktion kan förbättras och samordnas med konkursförfarandet*. Det övergripande syftet med ett samordnat insolvensförfarande skall vara att ta till vara borgenärernas intressen. Det påpekas som särskilt viktigt att små och medelstora företag ges möjlighet till ett effektivt förfarande för ackord eller företagsrekonstruktion. Andra utgångspunkter anges vara att det samordnade förfarandet skall:

- möjliggöra både företagsrekonstruktion och verksamhetsrekonstruktion,
- ge parterna stor frihet att genom överenskommelser disponera över processen och utfallet,
- leda till förutsebara resultat så att frivilliga uppgörelser underlättas,
- motverka ekonomisk brottslighet och hindra missbruk av lagstiftningen,
- omfatta även banker och vissa andra finansiella företag, samt
- eftersträva att det samlade borgenärsintresset kan samverka med det samhällsekonomiska intresset av att företag som kan bedömas bli lönsamma drivs vidare och olönsamma företag avvecklas.

Frågor som utredaren skall ta ställning till är exempelvis:

- under vilka förutsättningar gäldenären i ett samordnat förfarande helt eller delvis bör förlora rådigheten över tillgångarna,
- när en rekonstruktör eller förvaltare bör utses,
- vad som bör vara styrande i valet mellan företagsrekonstruktion, verksamhetsrekonstruktion genom konkurs eller nedläggning av verksamheten i ett samordnat förfarande,
- vilket inflytande enskilda borgenärer och borgenärskollektivet skall ha,
- vad som bör krävas för att den valda inriktningen på förfarandet skall ändras och hur det skall kunna ske på ett så smidigt sätt som möjligt, och

- vad som bör gälla för en gäldenärs avtal under och efter ett samordnat förfarande.

Skuldnedsättning

En annan uppgift för utredaren är att *föreslå ett system för skuldnedsättning för överskuldsatta företagare med personligt betalningsansvar för företagets skulder*. En betungande skuldbörda kan nämligen leda till att nyföretagande omöjliggörs och gäldenärens betalningsförmåga omintetgörs, vilket i förlängningen drabbar även borgenärerna. I ett samhällsekonomiskt perspektiv är det av betydelse att en seriös företagare snabbt kan komma tillbaka efter en konkurs, ofta mer erfaren och med större utsikter till framgång. Utredarens utgångspunkt skall därför vara att näringsidkaren skall betala så stor del av sina skulder som möjligt utan att förmågan och intresset av att driva verksamheten spolieras. Direktiven anger vidare att frågan om skuldnedsättning alltid skall övervägas i anslutning till en konkurs, men överlämnar till utredaren att avgöra om skuldnedsättning också bör kunna beslutas i ett fristående förfarande. Utredaren skall överväga vilka förutsättningar som bör gälla för att en näringsidkare skall få skuldnedsättning och vad som i övrigt bör gälla för förfarandet.

Utredaren skall också *undersöka hur många så kallade evighetsgäldenärer* (privatpersoner som är så skuldsatta att de inom överskådlig framtid inte kan betala sina skulder) *det kan antas finnas samt föreslå lagstiftning eller andra åtgärder som underlättar för dem att ta sig ur överskuldssättningen*. Utredaren skall därvid pröva om de förslag han lägger fram om skuldnedsättning för näringsidkare kan gälla generellt för fysiska personer.

Avskaffande av återvinningsförbudet

Utredaren skall slutligen *föreslå lagändringar som innebär att förbudet mot att i konkurs återvinna skatter och avgifter avskaffas*. Han skall analysera konsekvenserna av att återvinningsförbudet avskaffas och föreslå de följdändringar som behövs. Detta tar sikte på främst företrädaransvaret enligt skattebetalningslagen som ålägger företrädare för en juridisk person ett personligt betalningsansvar för inbetalning av den juridiska personens obetalda skatter och avgifter. Ett avskaffande av återvinningsförbudet riskerar innebära en ökad användning av företrädaransvaret.